

icitis. Quapropter omnis qui viderit coram positam locunditatem, laudet præteritam festinationem. Convenit dispositionibus vestris rapta de adversitate securitas. Ante decuit nostrum fieri, quod taliter libuerat ornari. Ego autem ut horum modo visione non perfruar, et quæ causa faciat, et nobiles patroni, et quales arbitri, etiam si taceatur, advertitis. Apostorum namque festivitas Viennensis quidem vestris inter annum martyrum dies peculiari studio vivit. Habeo presentiam temporis, quo diei passionis fabricula quam nostis videtur injuncta esse dedicatio virorum, quia nihil est ad quod animum meum veter destinare non possit affectus. Excusans plebulæ absentiam, meam antepouerem consuetudini singularitatem, nisi, ut nostis, in ipsi pueris nosstris fervor appetens vitium vicinum diu formaret atque strepitum; cum enim nostris ambitio aliquos, alios sollicitudo adolescentior, multos gula tractura sit. Veritus sum ne forte si vel paucos qui forent quos aliena declinantes, suæ magis festivitatì studium mansuetudinis aggregaret, apud aliquos animus, ut sole in tali turbatione, motus isti quasi per absentiam meam, eo die cursus nostræ devotionis putaretur nulli, quo diversæ partes videbantur institui. Unde accusationem meremur. Si rationem rite agnovistis, cognoscite, communem festivitatem præteriorum recordatione, præsentium plenitudine cognoscite, tam

A absentium est quam præsentium officiis celebatur (sic). Consido de misericordia Dei nostri quod etiam mibi in hoc loco quandocunque opportunius verbi præstat aditum, quibus geminatae consecrationis orationes concessit effectum.

PISTOLA III.

BEATI AVITI EPISCOPI AD STEPHANUM EPISCOPUM.

Avitus episcopus Stephano episcopo.

Post sanctam festivitatem, quam licet avidi atque anxi, vestro tamen interventu divinaque tuitione transivimus, debito famulatus obsequio ac sedulæ sollicitudinis devotione servimus, quidquid illud nobiscum meritæ asperitatis est, solari vestræ, quam Deus semper augeat, prosperitatis agnitione cunctientes.

PISTOLA IV.

AVITI EPISCOPI AD GREGORIUM EPISCOPUM.

Avitus episcopus Gregorio episcopo.

Meis potius ascribo peccatis, quod vos ad dispositionem piissimæ voluntatis corporis inæqualitas impedivit, quanquam consueta dignatio oratione nos et oblatione comitata sit. Unde salutationis officia pagina famulante persolvens, supra quam sermone valeo gratias ago, quod festivitatem nostram pleno vos desiderio sicutem, etiam si non satias presertim, refecistis expensa. *

FRAGMENTA LIBRI DE DIVINITATE SPIRITUS SANCTI.

Sanctus Avitus in illo libro quem de Divinitate Spiritus sancti contra Gundobadum Arianum regem scripsit, processionem Spiritus sancti a Patre et Filio ita declarat.

b De divinitate Spiritus sancti, quem nec factum regimus, nec genitum, nec creatum, Deus est, Deus qui operatur omnia in omnibus. Et eodem loco: *Omnia autem hæc operatur unus atque idem Spiritus, et videns singulis prout vult (I Cor. xii, 11).* Et Petrus in Actibus apostolorum: *Quid convenit, inquit, inter eos mentiri Spiritui sancto (Act. v, 3)?* Et post: *Non mentitus hominibus, sed Deo (Ibid., 4).* Item alio loco: *Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat in uestibulis (I Cor. iii, 16)?* Et alibi: *Si quis spiritum Dei non habet, hic non est ejus (Rom. viii, 9).* **Nos vero Spiritum sanctum dicimus a Filio et Patre procedere.**

IDEM AVITUS IN EODEM LIBRO.

Ipsæ certe per se Dominus, Spiritum, inquit, veritas qui a Patre procedit (Joan. xv, 26). **Enimvero**

C non dicendo processit, sed procedit, non tempus procedentis docuit, sed præterito futuroque submoto, sub interminabilis æternitate præsentiae virtutem processionis ostendit; ut sicut est proprium Spiritui sancto a Patre Filioque procedere, istud catholica fides, etiam si renuentibus non persuaserit, in suæ tamen disciplinæ regula non excedit.

ITEM AVITUS.

Spiritum sanctum æque Patris et Filii esse confitetur, eumque a Patre vel Filio similiter mitti: quod mecum prolata quoque Apostoli sententia videtur approbasse. Nam legimus: *Paracitus, quem mittet Pater in nomine meo (Joan. xiv, 26).* Et alio loco: *Quem ego mittam uestibulis a Patre (Joan. xv, 26).* Nec tamen ut nuper habita collatione tractavimus, scinditur una personarum discretione Divinitas. Quia si Spiritus, ut acquiescitis, a Patre Filioque vel mititur vel procedit, non potest missus mittensque misceri, et ex quo procedit procedensque confundi.

^a Vir clariss. Stephanus Baluzius in Miscellan. lib. i bee fragmenta edidit ex veteri codice ms. monasterii Sancti Galli in Helvetia.

^b Vide supra Alcimi operum fragmenta num. 13.

^c Ea collatio est quæ sequitur.